

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Max. Angonfeld & Emerie Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachst., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 175.

Brașov, Miercuri 10 (23) August.

1905.

Cum stăm cu crisa.

(4) *Tómna* bate la ușă și situațiunea politică internă în loc de a se ameliora, se înrăutățește tot mai mult. Incurcătura cea mare, căreia i-a dat naștere crisa, s'a agravat în măsură așa de însemnată, încât nici cei cari conduc firele acțiunii politice într-o direcție séu alta, nu știu încătr'o s'o mai cărnescă, nici nu pot să prevadă măcar, care va fi sfârșitul acestei incurcături. Coaliția stăruie morțiș și cu încăpăținare pe lângă postulatele ei, ér Coróna pare a fi pus piciorul în prag și a nu ceda în ce privește limba de comandă în armată, cu toate că din câte vedurăm până acum, ea ori nu este decisă a trage consecențele din „resistența pasivă“, ori nu dispune de omenii, cari să scie și să fie gata a face să se respecte voința monarhului.

Scim că ministrul președinte Fejervary a venit la cârmă cu gândul de a face pace. Și mai scim și aceea, că în conferența, ce s'a ținut la începutul lui Iulie la ministrul președinte, acesta a zugrăvit pentru coalițiune și pentru aspirațiunile naționale maghiare un tablou din cele mai atrăgătoare, punând în vedere șefilor partidelor din majoritate concesiuni nouă. In afară de promisiunea, că, pe lângă cele stabilite în cunoscutul program militar al comisiunii de nouă, se va rezolva cestiunea emblemelor în reprezentarea externă a monarhiei pe basă paritetică, Fejervary a mai spus, că *domnitorul* ar fi gata să dea majorității parlamentare din nou o *carta bianca* cu privire la politica administrativă și la toate cestiunile de guvernământ interne. A pus în vedere Maghiarilor, că nu stă decât în puterea lor și nu atâră decât dela voința și energia lor, a dobândi pentru limba maghiară o mai mare estindere în școlile populare, pentru-ca cu timpul să pótă dobândi limba de regiment, de instrucțiune și de serviciu maghiară în toate regimentele din Ungaria. In schimb însă coaliția să elimineze din programul ei cestiunea militară. Adecă o pace cu majoritatea dietei pe socotela paciniceii dezvoltări, a libertății și drepturilor naționalităților nemaghiare.

Acest plan de compromis ni-a venit involuntar în minte când am cetit cele două ordonanțe mai prospete ale ministrului ungueresc de culte și instrucțiune publică cu privire la instrucțiunea limbii maghiare în școlile populare nemaghiare și în preparandiile confesionale.

Impăciuirea, ce voia s'o înjghebeze Fejervary pe acéstă basă și cu acest program, n'a reușit. Apelul séu la coaliție a întimpinat urechi surde, căci toți se sustrag până acum cu refrenul: făr' de concesiuni militare (limba de comandă maghiară) nu se pótă face pacea.

In restimpul de când s'a făcut încercare cu planul amintit și până aci a urmat o lungă pauză, în decursul căreia coaliția n'a stat cu mâinile în sân, ci a lucrat bărbătesce, ca să ridice la potență rezistența pasivă. Comita-

tele în preponderanță maghiare au hotărît și hotăresc să se opună cabinetului Fejervary, să nu-i dea nici bani, nici recruți, ba să fie obligate și comunele a nu primi nici contribuțiile plătite de bună voie și a nu întreprinde nimic ca măsură administrativă în afaceri militare. Guvernul din parte-i a început să anuleze sporadic hotăririle municipiilor, dér pare a se teme să vină cu aplicarea de mijloce mai energice, în cât jocul acesta de „lasă-mă să te las“ dă aci hrană la cele mai bizare combinațiuni.

Acum se anunță, că ministrul președinte Fejervary a sosit ér la amiață la Viena și după o scurtă întâlnire cu ministrul de comerț Veres, care i-a raportat despre desbaterile ce le-a avut cu ministrul austriac de comerț br. Call, a plecat mai departe spre Ischl. Aci Fejervary va fi primit în audiență de cătră Maj. Sa monarhul, căruia îi va face raport asupra situațiunii.

In cercurile liberale din Budapesta se menține svonul, că în consiliul de miniștri ținut Mercurea trecută s'ar fi pregătit un nou program, care ar pute servi ca basă pentru reluarea tratărilor și pentru o înțelegere cu coalițiunea. Probabil, că acest program îl va presenta Fejervary monarhului în formă de memorandum, și decă va dobândi aprobarea prea înaltă, pe la finele acestei luni, ori la începutul lui Septembrie, guvernul va începe tratări nouă cu șefii opoziției.

In tabăra coalițiunii privesc cu pesimism la aceste nouă încercări de descurcare și în genere se crede, că în ce privește cestiunile principiare, situațiunea a rămas aceeași care a fost înainte de venirea la cârmă a cabinetului Fejervary.

Așa stăm cu crisa.

Serbările culturale din Sibiu.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 20 August 1905.

Sedinta festivă.

Secțiunile științifice literare au ținut astăzi la orele 4 p. m. o sedință festivă sub președința d-lui A. Barseanu.

D-l Barseanu îndată după deschiderea ședinței împărtășesce, că premiul „A. Mureșianu“ (300 cor.) i-s'a oferit d-lui Teodor A. Bogdan pentru cartea sa »Legende, tradiții etc. despre Ștefan-cel-Mare« și felicită pe premiul prezent. D-l Bogdan răspunde mulțumind și promițând, că și de aci înainte va cultiva folklorul.

Conferența d-lui Dr. Sextil Pușcariu.

Urméză discursul comemorativ rostit de d-l docent universitar Dr. Sextil Pușcariu asupra vieții și activității lui Timotei Cipariu. D-l Pușcariu a vorbit cu căldură despre părintele filologiei române, prezentându-l în colorile cele mai simpatice ca pe un exemplu de muncă cinstită. Conferențiarul relevéză orășelul de la unirea Târnavelor, unde atâtea evenimente însemnate s'au întemplat în istoria culturală a neamului nostru, și în cadrul acesta

presentă pe patriarhul din chiliuța de călugăr, în care lampa nu se stingea nici odată înainte de faptul zilei, ca pe un lăcșăr al științei filologice române, care a început să cultiveze primul un ogor părăginit.

Imbrățișând toate ramurile, unde Cipariu și-a desfășurat talentul, când ajunge la aprecierea rezultatelor obținute de densusul în filologie, d-l Pușcariu a știut să concilieze atât de bine necesitatea studiului de dezvoltare reprezentat de Cipariu cu evoluțiunea firăscă ce a succedat — în cât a stors aprobări și aplause generale. Cu deosebire mare plăcere a produs asemănarea nimerită între Cipariu și produsul Purice. — Rar s'a vădut o furtună de ovațiuni atât de spontană și firăscă, ca atunci când d-l Dr. Sextil Pușcariu și-a terminat conferența. Aplausele nu voiau de loc să înceteze și l'au forțat pe conferențiar să se mai arate odată pe scenă, mulțumind publicului. Aplausele și aprobările s'au repetat de altmintrelea și în cursul conferenței, cu deosebire acolo, unde d-l Pușcariu a dovedit, că ținta lui Cipariu a fost crearea unei limbii literare, una și aceeași pentru toți Românii.

D-l A. Barseanu mulțumesc d-lui Dr. Sextil Pușcariu pentru interesanta d-sale conferență și își exprimă convingerea, că d-l Pușcariu, judecând după activitatea sa științifică de până acuma, va fi un vrednic continuator al operei începute de Cipariu.

După acésta, timp de aproape 1 oră, ne-a întreținut d-l Silvestru Moldovanu cu conferența sa intitulată »cheia Turzii«. Conferențiarul a fost de asemenea aplaudat.

Sibiu, 21 August 1905.

„Moș Ciocărlan“.

Aséră a avut loc reprezentația lui »Moș Ciocărlan« dirijată de compositorul însuși T. c. de Flondor și de d. H. Kirchner alternativ. Rolul din titlu l'a jucat Gr. cav. de Pantazi. N'am putut asista la reprezentație, căci de două zile nu se pot căpăta bilete. O aglomerație ne mai pomenită. Astăzi am avut ocaziune a vorbi cu d. Iosif Vulcan, care vorbind despre reprezentația de aséră, mi-a spus, că a fost o splendoră. Așa ceva nici că și-a putut imagina. Diletanții din Sibiu au dat o producțiune artistică desevirșită. Nicăiri nu s'ar pute imita așa ceva. D-l Sihleanu fost intendant al teatrului național din București — d-icea d. Vulcan — a fost la mine în lojă și mi-a spus, că ceva mai perfect nici la teatrul național nu s'ar pute produce. Joc de scenă neîntrecut, corurile de o precisiune și armonie admirabilă.

Reprezentația a avut loc la teatrul orașenesc.

O convorbire cu Dr. C. Istrati.

Am avut ocaziune a vorbi cu d-l Dr. C. Istrati, cu care avusem onórea a face cunoscință la Bérhad, pe când era ministru al cultelor. L'am întrebat, ce impresie i-au făcut lucrurile vădute aici? »Escelentă«, îmi răspunde d. Dr. Istrati. »Eri am făcut o excursiune la Seliște, — continuă d. Dr. Istrati — ei bine, ceea ce am vădut acolo, la noi în România nu se pótă vedé. O comună românească ca Seliștea noi nu avem. Dér mi-se pare, că nici la D-vóstră nu mai are păreché«.

Adunarea societății pentru fond de teatru.

Sala Casei naționale tixită de un public de elită. Era present și I. P. S. Sa metropolitul Mețianu. Dintre óspeții din România dd. Dr. C. Istrati, Gr. Ștefănescu N. Iorga profesori universitari, nici de la o sedință nu lipsesc. Am remarcat și pe D. Onciul și pe alții numeroși sosiți aséră și aci diminéță. Din părțile Sălăgene-Chiorenne au sosit dd. Andrei Cosma din Șimleu, Dr. Ladislau Gyurco Jibou cu d-na, Dr. Coriolan Pap, Oradea, V. Mica cu d-na Odorheiu, Nicolae Nyilvan, Dr. Aurel Nyilvan și Dr. Victor Nyilvan din Șomcuta-mare. Din partea autorit. publice primarul Drottlet.

La masa jurnaliștilor: Dr. V. Branisce, Păcățianu, Russu-Șirianu, A. C. Domșa, S. Bocu, Băila, Onisifor Ghibu, Voicu Nițescu, Diamandi (Macedoneanu), Horia P. Petrescu, Augustin Paul.

La masa presidială în jurul d-lui Iosif Vulcan președinte: dd. Virgil Onițiu, Dr. N. Vecerdea, G. Dima, Dr. Blaga, A. Barseanu.

D-l Iosif Vulcan deschide sedința rostind un frumos discurs, pe care vi-l trimit spre publicare. Vocea venerabilului președinte tremura de emoție, recapitulând epoca sforțărilor dela începutul mișcării pentru crearea unui fond de teatru.

D-l Vulcan accuteuéză între altele în discursul séu, că adunarea generală din ést-an a Societății pentru fond de teatru are o însemnătate mai mare, decât până acum. Ea ofere momentul de a asista la înăugurarea primei scene românesce, ridicată cu concursul acestei societăți, o școlă stăruitoare pentru răspândirea culturii române, un nou templu, în care să se închine, să se mângăie și să se îmbărbăteze toți căți își iubesc némul. Nicăiri limba nu sună atât de pătrunđător ca de pe scena teatrului; scena e organul cel mai potrivit pentru a scóte la ivélă frumsețile unei limbii.

Oratorul arată apoi, că în timpul din urmă limba noastră literară a apucat să înainteze frumos. Direcțiunea poporală, ce a luat, o face mai românească și o aduce mai aprópe de aceia, la cari se adreséză. Direcțiunea latinistă a dispărut cu desăvârșire și ne aflăm pe calea cea mai bună. Să băgăm însăbine sémă, ca trecerea acésta din o direcțiune în alta să nu se facă într'un fel exagerat și greșit, să nu eliminăm tot ce nu pare a fi poporal, ci numai ce nu-i românesc. Arată apoi cum unii din cei cari pórtă la noi condeul, încep a încărca limba cu slavisme și străinisme și d-ice, că a întroduce în limba noastră slavisme de prisos, însemnă a ne murdări limba. Tendința trebuie să fie, ca limba noastră să devie cât mai curată, cât mai românească.

Când a terminat, publicul a aplaudat furtunos. (Vom publica acest discurs în numărul poporal de Dumineca.)

D-l Andrei Barseanu, în cuvinte poetice salută din partea »Asociațiunei« pe sora mai tinéră, societatea pentru fond de teatru, și îi mulțumesc, că pentru Casa națională zidită de »Asociațiune« a contribuit și ea cu construirea scenei.

Se aleg în comisiunea pentru censurarea raportului: Gavril Precup, Dr. I. Borcea, Dr. G. Tripon, T. Herman și Dr. V. Branisce. In comisiunea pentru controlarea gestiunei financiare: Andrei Cosma,

Ariton Popa, Dr. Bologa, Dr. A. Pop, Eugen Bancu. In comisiunea pentru inscrierea de membrii: Dr. M. Elia Cristea, Dr. Elia Daianu, Dr. Aurel Novac, Dr. Alex. Borza și părintele N. Borza.

Partea acésta administrativă s'a resoltat repede. Restul ședinței, ca și începutul ei a fost la înălțime literară. Ni-a fost dat să ascultăm două conferențe și anume „Ceva despre Wilhelm Tell,” de Schiller, scrisă și cetită de d-l Horia P. Petrescu, unul din studiișii tineri dela universitatea din Viena. D-sa a apreciat pe classicul autor german, al cărui patriotism și iubire de libertate trebuie să ne servescă și nouă ca model. Apoi a analizat cunoscuta dramă »Wilhelm Tell« în atențiunea încordată a publicului. Tinerul conferențiar a arătat o competență rară în materia pe care a tratat-o.

După d-l Petrescu am ascultat o altă conferență sub titlul „Eminescu și teatrul” de profesorul Dr. I. Borcea. Într-o limbă frumoasă și curgătoare d-l conferențiar ni-a relevat după ultimul volum al d-lui Scurtu principiile dramatice desfășurate de Eminescu pe timpul când a fost redactor la partea neoficială a »Curierului« din Iași, insistând asupra tendinței etice conciliate cu estetica, principiu sănătos susținut de Eminescu. Conferența d-lui Borcea a fost la înălțime academică și publicându-se, ea va fi cetită cu folos de amicii literaturii naționale.

„Cronica Sibiului”.

Un grup de tineri diariști s'au asociat spre a scote în fiecare zi cât vor dura festivitățile un diar sub titlul »Cronica Sibiului«. O dată cu corespondența mea de ieri v'am trimis primul număr din acest diar (redactor responsabil Dr. Ioan Giurgiu).

Afluența óspetilor.

Cu fiecare tren sosesc numeroși óspetii din toate părțile locuite de Români. Tote hotelurile sunt pline. Noii veniți sunt găzduiți pe la case particulare. Din Bucovina au sosit vr'o 30 studenți. La restaurante, decât nu te îngrijesci să te presenți la timp, ești amenințat a rămâne fără mâncare. Peste tot domnesce o notă veselă de înfrățire. Afară de mici inconveniente inevitabile cu ocaziunea unor afluențe mari, până acuma nici o notă discordantă, afară bine înțeles de incidental regretabil cu diariștii, despre care am amintit în corespondența de ieri. Dintre reprezentanții presei din România n'am mai vădit adii pe aci, decât pe d-l Mestugeanu de la »Universul«. Nici densul nu vine însă la adunări, ci se mărginesce a-și culege datele pe unde poate. »D-le — m'ia d'is d-l Mestugeanu, — decât s'ar fi întâmplat aci cu reprezentanții presei — s'ar fi produs o revoltă. D-vóstră însă aveți o răbdare prea mare«. — »Ei bine, răspunsei eu, D-vóstră sunteți acolo în capitală, sunteți mulți și concentrați. Sunteți o putere. Noi suntem aici puțin și răsleți...«

A doua reprezentație a lui „Moș Ciocârlan”.

Deseră va fi a doua reprezentație a operei »Moș Ciocârlan«. Biletele sunt toate vindute. D-l Enescu m'ia promis însă, că imi va face loc pe scenă. Vom vedé.

Coresp. I.

Discurs de deschidere

ținut de președintele „Asociațiunii” d-l Iosif Sterca Șuluțu cu ocazia adunării generale de la 19 Aug. st. n. în Sibiu.

(Urmare.)

Să nu se potă dice că: »Am trecut în grabă, chiar ut videatur aliquid fecissem«, — dați-mi voie să mă ocup ex thesi și din fundament cu acésta cestic spinosă.

Esemplesle le împrumut de la alte națiuni, cu mai multă rutină și experiență, de cum suntem noi pe acest teren.

Vice-presidentul Academiei maghiare, Iuliu Kautz, în ședința festivă ținută în 16 Maiu a. c. în prezența miniștrilor și a unui public numeros și distins, a prezentat un bilanț nu se potă mai necruțator despre decadența pe terenul științific, spunând

că: »Rassei maghiare i lipsesce interesul pentru știință».

Ear' în 11 Iunie a. c. Liga culturală germană din Austria (Schulverein) pentru ajutorarea școlilor periclitare de slavi*) s'a serbat jubileul existenței sale de 25 de ani, la care au luat parte numeroși delegați din toate cetățile mai însemnate din Germania.

Liga a spesat până acum de ce milioane de corone pentru întemeierea și ajutorarea școlilor. A fost ușor să aducă acésta jertfă, pentru-că Germania, fratele mai mare, o ajută, precum se și cuvine să-l ajutii pe fratele mai mic. Pe noi nime nu ne ajută, nici cei-ce datorii sunt să o facă.

»Asociațiunea« vegeteză din cotisațiunii. Liga germană are un venit anual de o jumătate de milion corone. Fondul jubilar e de 300,000 corone. Cu toate acestea, ca să nu rămână un singur german austriac, care nu s'ar înscrie membru la Ligă, s'au rostit cuvinte aspre la adresa acelora: »car' încă n'au trecut în tabăra muncitorilor naționali, căci mai sunt localități unde spiritul de jertfă, cea mai înaltă expresie a nobilului entuziasm, încă nu s'a trezită — dice apelul ligei, apoi și-au dat parola, ca în loc de: »Bună ziua!« — să se salute cu întrebarea: »Ce ai dat la fondul jubilar?»

Astfel ar fi trebuit să facem și noi din capul locului, îndată ce am băgat de seamă, că majoritatea inteligenței române stă ticită și nepăsătoare la o parte, privind, cum o samă de bărbați jertfesc pe toate terenurile culturale și filantropice: timp, lucru gratuit, și bani.

Dacă însuflețirea, cu care noi, generațiunea bătrână, am îmbrățișat și sprijinit Asociațiunea la întemeierea ei, ar fi ținut până în ziua de azi, ar fi trebuit să fie de mult întregă inteligența, adecă cărturarii, sub stindardul Asociațiunii.

Insuflețire, despre care savantul preșident al Asociațiunii Cipariu, în adunarea generală ținută aici în Sibiu în 27 August 1881 a d'is:

»Asociațiunea nu e fétul unui om, ci aceea a fost proiectată și instituită prin zelul, stăruința și patriotismul general al tuturor bărbaților de inimă și devotament».

Și că lipsesce nu numai zelul, stăruința și patriotismul general, der' și simțul de datorință națională, la majoritatea dintre inteligența română, cea mai eclatantă dovadă sunt următoarele date statistice, autentice, constatate cu 1-a Iulie 1905.

Avem în Ardeal și Ungaria la ambele biserici naționale:

1. 3349 preoți. Dintre aceștia membri la Asociațiune sunt 334, a de cea parte: 4 fundatori. 30 pe viétă și 300 ordinari.

2. Avem 185 protopopi. Membri la Asociațiune sunt numai 91, anume: 4 fundatori, 7 pe viétă și 80 ordinari.

3. Avem 48 vicari, canonic și asesorii consistoriali. Membri la Asociațiune sunt numai 30, anume: 4 fundatori, 5 pe viétă și 21 ordinari.

4. Avem 7 archirei, Membri sunt însă numai șase, anume: 4 fundatori și doi pe viétă

5. Avem 122 profesori. Membri la Asociațiune sunt 76, anume 1 fundator, 7 pe viétă și 68 ordinari.

6. Avem învățătorii la școlile populare 4,392. Membri la »Asociațiune« sunt 59, anume 1 pe viétă 58 ordinari.

7. Avem avocați 276 și 150 candidați de avocați, total 426. Membri la Asociațiune sunt 178, anume: 19 fundatori, 32 pe viétă, și 127 ordinari.

8. Avem 110 bănci românesce. Membri la Asociațiune sunt 45, anume: 7 fundatori, 15 pe viétă și 23 ordinari.

9. Funcționari la bancă avem 460. Membri la Asociațiune sunt 77, anume 8 pe viétă și 69 ordinari.

10. Parochii sunt 2402. Membri la Asociațiune sunt 22, anume: 1 fundator, 4 pe viétă și 17 ordinari.

11. Medici români sunt 110. Membri la Asociațiune sunt 55, anume un fundator, 8 pe viétă și 46 ordinari.

12. Notari publici români sunt 7. Membri la Asociațiune sunt 3, anume 2 pe viétă și 1 ordinar.

13. Diare române sunt 24 cu 41 redactori și proprietari. Membri sunt 8 ordinari.

14. Oficieri români activi și în pensie sunt 220. Membri sunt 17, anume trei fundatori, 3 pe viétă și 11 ordinari.

*) Cehii — dice F. Loyer în „Altdetsche Bätter“ — e ntribue sute de mii, an de an pentru scopuri naționale, și nu este un singur diler sărac, care n'ar plăti bucuros cele două corone pe an, pentru susținerea școlilor cehi.

15. Comune politice sunt membri 56, anume 16 fundatori, 39 pe viétă și 1 ordinar.

16. Funcționari la justiție sunt membri la Asociațiune 16, anume 1 fundator, 8 pe viétă și 7 ordinari.

17. Funcționari la administrație sunt 26 membri la Asociațiune, anume 2 fundatori, 4 pe viétă și 20 ordinari.

18. Silviculorii sunt membri 9, anume: 1 fundator, 8 ordinari.

19. Funcționari consistoriali sunt membri ordinari 7.

20. Alți funcționari membri 26, anume: 1 fundator, 3 pe viétă și 22 ordinari.

21. Dóme sunt membri 41, anume: 2 fundatore, 6 pe viétă și 33 ordinari.

22. Studenți membri sunt 2, anume: 1 fundator și 1 pe viétă.

23. Notari comunali sunt membri 72, anume 1 fundator, 5 pe viétă și 66 ordinari.

24. Ingineri membri sunt 6, anume: 1 fundator și 5 ordinari.

25. Privati sunt membri 25, anume: 5 pe viétă, 20 ordinari.

26. Proprietari sunt membri 122, anume: 13 fundatori, 41 pe viétă, 68 ordinari.

27. Neguțatori sunt membri 37, anume: 4 pe viétă, 33 ordinari.

28. Meseriași sunt membri 17 ordinari.

29. Corporațiuni sunt membri 13, anume: 2 fundatori, 4 pe viétă și 7 ordinari.

Membri în direcțiunea băncilor românesce sunt 700, nefind însă cu acest titlu înregistrați, n'am putut afla, câți sunt membrii la Asociațiune. Cred că mulți trag tantieme fără de a contribui și pentru Asociațiune ceva.

Sic non itur ad astra!

Care va să dică: trei milioane de Români, cari după originea, poziția geografică, valoarea numerică și virtuțile lor militare și cetățenesci sunt chemați a ocupa un loc de onore în concertul popórelor pe acest pământ sfânt, udat de sângele și de lacrimile străbunilor, au la cea mai veche și mai importantă instituțiune culturală-națională numai 1475 membri, ér peste 8000, cari datorii ar fi să sprijinescă Asociațiunea, nu contribue nimic. Și este sciut, că sunt datorințe, cari nu sunt prevădute în codicele civil și criminal, der le prevede codicele moral, care obligă cu atât mai mult. Afară de categoriile amintite mai avem o categorie: membrii ajutatori cu taxă de 2 corone la an. Aceștia sunt, afară de vre-o câți-va preoți și învățători, toți țărani, cu totul 285 înși.

Câți funcționari de stat, ingineri, proprietari, comercianți, meseriași și alți privați sunt peste tot, cari ar pute contribui — n'am putut afla. La comune politice și bisericesci n'am reflectat. La țărani tocmai nu. Aceștia sunt storsii de multe dări, aruncurii și alte necasuri.

Cu toate acestea înțeleptul și inteligentul nostru țeran, unde vede că domni de români premerg cu bune exemple, contribuie bucuros.

Domnilor români, cari până acum au stat departe de noi, le punem la inimă să credă în puterea de viétă a neamului românesc, și să nu uite, că »Românului numai Românul îi poté ajuta».

Revin la sfatul d-lui Mocsanyi, la care din parte-mi ca întregire a-și mai adăuga: adevărată și epocală va fi aceea, când nu vom mai avé analfabeți, séu cel puțin nu mulți.

Să dăm carte în mâna țeranului nostru talentat și doritor de carte, ca să-și cunoască drepturile și datorințele sale, valoarea sa. Atunci nu va mai puté fi exploatat, ca o vacă bună de muls.

Să-l iubim pe țeran, decât vrem ca și el să ne iubescă, mai ales noi Români suntem datorii, pentru-că mai toți au crescut cu prescura țeranului și se susțin din sudorea lui. Apoi tot cu ce ne putem mândri, de la el avem. Țeranul ne-a păstrat limba, legea, portul, doina, renumele de vítéz, datinele și tot ce pórta caracter românesc.

În ziua de azi națiunii domitoare cu puternică aristocrație, mărturisesc, că adevărata basă a statelor e puterea ce residă în țărănime.

Scriitorii maghiari, acum după 391 de ani constată, că marea nefericire, catastrofa de la Mohacs, care aruncase țera pe 100 de ani sub jugul turcesc, a fost instrăinarea țeranilor de către domni. De față au fost pe câmpul de bătălie: Regele, primatele țării, doi arhiepiscopi, 5 episcopi, supremul jude al țării, înalta aristocrație, der cu toții au pierit pe câmpul de

luptă cu alți 24.000 ostași. De ce?! Pentru că inima țeranilor n'a fost cu »domni». Aceștia, 12 ani mai înainte în dieta din 19 Noemvrie 1514, aruncaseră țărănimea în robie.

»Historia est vitae magistra».

(Va urma.)

Banffy și Apponyi despre reforma electorală.

Declarațiunile asupra reformei electorale în Transilvania și Ungaria, nu mai au sfârșit. După faimósele intervier-uri ale ministrului Kristoffy, vin acum să se declare asupra acestei cestiuni și Banffy și Apponyi.

Baronul Banffy declară într'o foie din Budapesta, că încât privesce naționalitățile, ele nu trebuie asuprite, căci e mai bine ca ele să-și reprezente punctul lor de vedere ca neagitorii în dietă, decât ca agitatori în afară de dietă. Banffy încă e aderentul votului universal, dorește însă ca reforma acésta să se facă așa, ca în partea cea mai mare a cercurilor să fie un cens minimal, ér alegătorii, cari în chipul acesta ar fi lipsiți de dreptul de vot, să alégă deosebit 80—90 deputați. Cu modul acesta toți ar avé drept de vot, care n'ar fi legat decât de o singură condiție: să scie celi și scrie unguresce. A mai declarat Banffy, că nu există putere în lume, care să facă coaliția a-se ocupa cu alte cestiuni în timpul cât duréză »lupta pentru constituție«. Dacă se vor restabili însă stările parlamentare și se va duce din loc-u guvernul anticonstituțional, parlamentul își va ține de datorie a face reforma electorală pe baza votului universal, conform intereselor »națiunii».

În același sens s'a pronunțat și contele Apponyi în discursul, ce l'a ținut Duminecă la Șopron. Étă ce a d'is el între altele:

»Îndată-ce raporturile parlamentare vor face posibil, partidul independist va realiza programul séu pe terenul votului universal, firesce în direcția, ca să nu sufere nimic unilatea statului maghiar și caracterul național al statului»....

Declarațiile aceste sunt destul de clare și categorice, ca să nu mai fie îndoială în ce sens vré coaliția să facă reforma electorală.

Scrisóre din Bucuresci.

(Coresp. part a „Gaz. Trans.”)

Aniversarea născerii M. S. Francisc Iosif — De ale expoziției naționale. — Comerțiu monstruos cu carne vie. — Remarcarea unui articol din „Gaz. Trans.” — Un apel pentru Românii Macedonenii.

— 20 August n.

Alaltăeri fir.d a 75-a aniversare a născerii împératului Austriei, Francisc Iosif, un serviciu divin s'a celebrat în catedrala catolică Sf. Iosif, de către vicarul Baud, asistat de clerul de serviciu. Biserica era plină de un public numeros, compus din membrii coloniei austriace și maghiare din capitală, precum și din număróse societăți maghiare și germane. Guvernul român a fost reprezentat de d-l Ion Lahovary ministrul al domeniilor și ad interim la externe, d-l Callenberg, însărcinatul de afaceri al Austro-Ungariei în absența ambasadorului de Pallavicini, a personalului legațiunei. A mai asistat din partea M. S. Regelui, adjutanții colonelul Volvoreanu și majorul Baranga, directorul prefecturei, justiției, secretarul general al ministeriului justiției, mai mulți ofițeri superiori și un public numeros.

Te Deumul s'a terminat prin cântarea de către cor a imnului casei imperiale de Habsburg »Gotterhalte«, care a fost ascultat de întréga asistență în picioare.

S'au mai celebrat câte un Te Deum și în bisericile calvină și luterană.

La órele 11½, a avut loc o recepțiune la legațiunea austro-ungară din strada Vămii, ér séra s'a dat un banchet la care au luat parte numeroși membri ai coloniei austro-ungare. S'au ținut mai multe

toasturii pentru bătrânul suveran, pentru Regele Carol etc.

— D-l Ion Lahovary, ministrul domeniilor a vizitat alaltăieri lucrările de canalizare, cari se fac pe bulevardul Lănăriei lângă Filaret, pentru expoziția națională din 1906. Aceste lucrări au fost inspectate și de primarul capitalei d-l M. Cantacuzino. Atât ministrul cât și primarul au fost pe deplin mulțumiți de arta cu care se fac aceste lucrări.

— Legațiunea română din Constantinopol a comunicat ministerului de externe, că un mare număr de Ovrei din România ademenesc și transportă la Constantinopol și de acolo în Egipt și Africa de sud, număröse fete din țără. Legațiunea comunică tot deodată, că se întreprinde ancheta prin anumite cartiere din Constantinopol spre a descoperi toate cauzurile de asemenea natură și a lua măsurile, ce va găsi de cuviință ministrul de externe.

Parchetul de Ilfov și celelalte parchete din țără au fost de asemea invitate a face cercetări serioase pentru a descoperi și da judecării pe toți cei ce practică acest comerț monstruos.

— Remarcabilul articol de fond prin care »Gazeta Transilvaniei« în numărul de Sâmbătă a salutat, încălzită de focul sacru al iubirii de neam și de limbă, pe membrii »Asociațiunii« întruniți la Sibiu, a produs o eselență impresiune în cercurile românesce. Diarul »Epoca« de astăzi îl reproduce în întregime, ér alte foi unele pasage.

— Pe la noi domnesce din nou un timp foarte călduros; nopțile încă sunt căldurose.

— Dilele aceste s'a format în capitală un comitet din persoane marcante ale Aromânilor, al cărui scop laudabil este de a strînge ajutoare pentru a alina suferințele victimelor bandelor grecesci din Macedonia. De-ocamdată s'a lansat următorul apel:

»Frații Români! Dilele grele prin cari trec frații noștri din Macedonia, fac ca astăzi inima ori-cărui Român să sângereze de durere.

»Număröse-s victimile românesce cădute pe altarul naționalismului prin cutitul și glonțul scelerăților Greci, cari sfidând civilizațiunea cu o sêlbătăcie și crușime închisițională, s'au năpustit asupra a tot ce e românesc în Macedoonia spre a-l extermina.

»Crudă e lovitura pentru suflarea Românescă, căci bandele de asasinii căsăpesc pe alese, pentru-ca pierderea să fie mai mare, mai simțită; mai crudă însă e pentru năpăstuitele familii.

»Facem dér călduros apel la sentimentele patriotice și umanitare ale tuturor bunilor Români de pretutindenă, ca prin obolul lor să vie în ajutor celor rămași pe drumuri, fără nici un sprijin, bătrânului neputincios, vèduvelor și orfanilor. Comitetul de inițiativă.«

C.

»Serbătórea Astrei«.

(Voce maghiară.)

Diarul »Bud. Hirlop« publică sub titlul »Serbătórea Astrei« un articol mai lung în numărul său dela 19 August.

După-ce spune, că Maghiarii sunt obișnuiți a privi cu ochi bănuitori mișcările sociale române, și după-ce debutăză cu vechiul clișeu despre influința politiceii vieneze asupra Românilor, dice, că această influență își trăese orele ultime și »a sosit timpul, ca cu alți ochi să privescă Maghiarii la manifestațiunile de viață ale Românilor din Ungaria.«

Serbările din Sibiu, urméză diarul, sunt o dovadă din cele mai eloquente »că în țera lui Arpad Românii sunt în adevér la sînul mamei lor, și decă frații de sânge din România vin la aceste serbări, vor vedé, că frații lor din Ungaria în timp scurt au știut să tragă folóse însemnate din libertatea(!) civilă și progresul cultural, pentru cari s'a vèrsat sângele Maghiarilor înainte c'o jumătate de secol...(!)

»Sincer și fără de nici un cuget rezervat declarăm, că numai simpatii avem

față de serbătórea »Astrei«. N'ar fi cuviincios de o parte și n'ar fi oportun de altă parte, ca fie noi, fie Românii noștri din patrie, să aprecieze serbătórea ce se începe mâne, ca o demonstrație națională. Și n'ar servi spre mare bucurie, decă decursul serbărilor ar încălđi și întări simpatiile noastre...« »Astra« servește scopuri culturale publice. Interesul nostru nu e în contra, ca în serviciul acestui scop ea să sporescă și să obțină succese. Decă și cât timp ea lucréză, ca cu mijlócele ei să formeze Români folositori, culti și credincioși patriei maghiare, trebuie să privim »Astra« ca pe un factor folositor al vieții publice maghiare, care stă în serviciul scopurilor marii unitate naționale. Și nu-i garantăm numai scutul legilor noastre, ci și forța sprijinitóre cea mai mare a pământului împrejmuit de Carpați și simpatiile Maghiarilor în tóte afacerile ei. Cu sentimentul acesta primim și salutăm pe participanții la serbările din Sibiu.

Orî că e sincer, orî nu »Bud. Hirlop«, noi am ținut să reproducem aceste caracteristice pasagii din articolul său.

SCIRILE DILEI.

— 22 August n.

»Fântâna Blanduziei.« Astăzi s'era se va juca în Sibiu de un grup de diletanți, sub conducerea artistului nostru dramatic d-l Zaharie Bărsan, piesa lui V. Alexandri »Fântâna Blanduziei«. Cu această reprezentație românescă se inaugurezá prima scenă românescă, ridicată în »Casa națională« cu concursul »Societății pentru fond de teatru român«. Vineri s'era se va da o altă reprezentație teatrală cu concursul d-șórei Marióra Voiculescu, artistă la teatrul național din Bucuresci.

Societatea »Carmen« la Lugoși. În drumul spre Sibiu, membrii societății corale »Carmen« din Bucuresci au sosit Sâmbătă s'era în Lugoși, unde li-s'a făcut o splendidă primire la gară. Duminecă s'era societatea »Carmen« a dat un concert, ér erî membrii societății au vizitat orașul și împrejurimile. Cu trenul de ađi dimineța au plecat spre Sibiu.

Representanța orașului Brașov va ținé mâne Mercuri în 23 event. Joi în 24 August n. a. c. la orele 3 d. a. adunarea sa generală extraordinară. La ordinea zilei sunt 40 obiecte.

Incendii în Brașov. Ađi nópte pe la orele 11 locuitorii suburbiului Brașovul-vechiu au fost alarmați de un incendiu ce s'a iscat în strada lungă în șura și grajdul proprietarului G. Stamm, care locuesce sub n-rul 180. Infățisindu-se soldații și pompierii, focul a putut fi localizat. În decursul localisării acestui incendiu a fost semnalat un alt incendiu vis-a-vis de casarma cea nouă de infanterie, care a prefăcut în cenușe fabrica (Neustädter) pentru confecționarea de lăđi și cutii. A ars întregul edificiu împreună cu depozitele de scânduri și o mașină. Trei persoane, cari dormiau în locuința contabilului acestei fabrici, și-au putut salva viața numai sărind prin feréstră afară. Contabilul fabricii a sărit atât de nenorocos, încât rânindu-se grav a trebuit să fie transportat la spital.

Prelegeri publice la serbările din Sibiu. Erî Lunî la orele 5 d-l Augustin Nicórá din Deva a ținut în sala »Unicum« din Sibiu doué prelegeri instructive: 1) Probleme vechi social-economice și »Industria« noua bancă rurală din Deva și 2) Noué operațiuni de reformă întru ridicarea bunăstărei poporului și meseriașilor noștri.

Pregătirile anarchiste de la Smirna. »Neue Fr. Presse« află din Smirna, că poliția a isbutit să descopere pe chei un mare deposit de bombe al armenilor, de ore-ce unul din aceștia rânit de o explozie la un braț, a trebuit să se ducă la un medic, care a făcut denunțul. Poliția a găsit 115 bombe, 3 mașini infernale și o mare cantitate de dinamită. De asemenea a găsit bucăți de scrisori rupte, din cari ar rezulta, că armenii pregăteau pentru ziua de 31 August, aniversarea urcării pe tron a Sultanului, fapte teribile la Smirna, făcând să sară în aer konakul, băncile și oficiile publice. Subteranele filialei băncei otomane erau deja minate; comitetul armean închiriasse prăvălia unui croitor de alături cu banca, spre a puté pătrunde în pînțele ei. Mahalaua armenescă este ocupată de trupe. S'au făcut 40 de arestări.

Pentru școlele române din Macedonia. Casa școlilor din Bucuresci a trimis școlilor românesce din Macedonia un transport de cărți didactice pentru noul an școlar.

Cununie. Duminecă d. a. în 3 Sept. st. n. se va celebra în biserica gr. or. din Cerghidul-mare cununia d-lui Valeriu Adamescu cu d-șóra Cristina Bănda.

— În 31 August n. se va celebra în biserica gr. cat. din Vèsmort cununia d-șórei Gabriela Ossian cu d-l Emil Deac.

Mare foc în Solnoc. Erî a luat foc móra cu aburii din Solnoc, ardând complet. Focul, ce luase dimensiuni fôrte mari, a prefăcut în cenușe încă vre-o 40 alte case și edificii. Au perit în flacări și mai mulți ómeni. Pagubele cauzate se urcă la vre-o 3 milioane coróne.

Expulsarea de Greci din România. Ministrul român de interne a confirmat ordinul de expulsare a Grecilor Fochion Sfalclo și G. D. Malacheli din Giurgiu, cari s'au făcut vinovați de agitațiuni ostile României.

Ugron dat în judecată. »Az Ujság« află, că deputatul Ugron a fost dat în judecată din cauză, că în calitate de președinte al unei case de economie, a comis incorectitudinî. Darea în judecată s'a făcut după cererea direcțiunei acelei case.

Necrolog. Duminecă la orele 8 s'era a încetat din viață în Crizbav după scurte dér grele suferințe Elena Vasilie Duția n. Schiopu în al 30-lea an al etății și al 15-lea an al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea se va face astăzi, Marți, la orele 3 d. a. în cimitirul bisericeii gr. or. din Crizbav. Pe rēposata o deplânge soțul Vasilie Duția, epitrop, copii Ana, Andrei, Emilia, Victoria, Aurelia și fratele Ioan Schiopu paroch.

O comóră prețiosă de monede în aur și argint a fost găsită zilele trecute de niște țărani români în apropierea comunei Uilésca (jud. Brăila). Monetele se aflau într'un mare vas de pământ la o adâncime mică și se crede, că sunt din timpul lui Traian. Autoritățile au confiscat banii.

Negocierile de pace.

Lucrările conferenței.

Etă, după informațiile cele mai seriose din Portsmouth, articolele discutate și adoptate până Vinerea trecută de delegații păcii:

Art. 1. Recunoscerea influenței preponderante a Japoniei în Coreea.

Art. 2. Obligația mutuală de evacuare a Mancuriei și, pentru Rusia, obligația de a retroceda Chinei tóte'privelegiile speciale posedate de densa.

Art. 3. Obligația pentru Japonia de a restabili suveranitatea și administrația chineză în Mancuria.

Art. 4. Obligația mutuală de a respecta integritatea teritorială și administrativă a Chinei și principiul porților deschise.

Art. 6. Cesiunea contractelor din peninsula Liaotung împreună cu Port-Arthur și Dalny și insulele Blonde și Elliot.

După propunerea Japoniesilor s'a hotărît să se amâne discuția asupra art. 5 cu privire la cesiunea insulei Sachalin.

Articolele, ce mai rămăsesse de discutat, sunt următoarele, fără a se ținé socotéla de ordinea lor numerică:

Rambursarea cătră Japonia a cheltuelilor de rēboiui.

Cesiunea cătră China a căilor ferate orientale chineze.

Articolul relativ la partea liniei principale a căilor ferate siberiene, trecând prin Mancuria septentrională.

Articolul conținând o clausă, prin care se substitue pentru calea ferată protecțiunea Chinei celei a Rusiei.

(Aceste trei din urmă articole par a fi fost admise, decă considerăm numerozitatea articolelor despre cari ultimele telegrame ne spun, că au fost admise).

Dreptul de pescuit pe costa siberiană la nord de Vladivostok, în direcțiunea mării de Behring.

Un articol privitor la puterea navală rusă în Extremul-Orient și cesiunea vaselor de rēboiui ruse internate.

*

După o depeșă din Portsmouth membrii misiunei rusescei rămași acolo, sunt de părere, că între actualele împrejurări intervenția lui Roosevelt e un lucru firesc și se póte spera, că mijlocirea lui va crea până la 22 August o schimbare în situa-

ție. În cercurile japoneze nu întâmpină însă simpatie amestecul unei puteri neutrale. Un membru distins al misiunei japoneze a declarat, că o intervenție cu succes numai din Tokio se póte spera.

Din Paris se vestesce, că Țarului i-s'a prezentat un raport, în care se arată, că Japonia nu va mai puté continua rēboiul fără un nou împrumut. Japonia a căpétat până acuma împrumuturi numai din cauză că creditorii credeau, că Rusia va plăti despăgubire de rēboiui. Decă însă Rusia va refusa acésta, s'a sfârșit cu Japonia (?), căci nu va mai căpéta împrumut și astfel nu va puté continua rēboiul.

ULTIME SCIRI.

Ischl, 22 August. Fejervary a prezentat Monarchului o propunere, după care, în cazul că până la 15 Septemvrie nu s'ar puté descurca situațiunea, guvernul să fi imputernicit a presenta camerei proiecte privitoare la reforma electorală și la darea progresivă. Decă coaliția ar face imposibilă lucrarea guvernului, acesta să amâne camera, în Ianuarie să o disolve și să facă alegeri noué, pentru a obținé o majoritate a partidelor 67-iste.

Paris, 21 August. Diarul »Le Matin« află din Portsmouth, că Witte a declarat într'un interviue, că e recunoscător atitudinei lui Roosevelt, dér neînțelegerea între Rusia și Japonia în privința îndemnisării de rēboiui și a insulei Sachalin este așa de mare, în cât nu sunt prospecte de o înțelegere. Cererile Japoniei sunt insultătoare pentru Rusia, care în aceste puncte nu póte accepta nici un compromis. Japoniesii declară pe de altă parte, că Japonia nu va schimba nimic din condițiunile sale Astfel ruptura negocierilor pare inevitabilă.

Londra, 21 August. »Times« află din Petersburg, că erî s'era s'a ținut sub președința Țarului un consiliu de miniștri, care a chibzuit asupra cesiunilor în legătură cu conferența de pace. Consiliul de miniștri a decis cu unanimitate, că Rusia nu póte face nici o concesione.

— »Daily Telegraph« anunță din Moji, că Rușii și-au terminat în Mancuria lucrările de apărare. Armata lui Linevici constă actualmente din 500,000 ómeni. Japoniesii înaintéză în partea nordică a Coreei. Rușii trecând fluviul Tumen s'au retras spre nord, stricând drumurile și podurile.

Berlin, 21 August. »Lokalanzeiger« anunță din Newyork, că visita de erî a bar. Rosen la presidentul Roosevelt a durat o órá. Sunt speranțe, că conferența de pace totuși se va continua și după ședința de mâne (Marți). Se crede că cesiunea despăgubirei de rēboiui și a insulei Sachalin va fi adusă, la propunerea lui Roosevelt, înaintea unui tribunal internațional. Ministrul japones din Washington Takahira a declarat, că Japonia nu va primi soluțiunea unui așa tribunal.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1904 31 Iulie		1905 23 Iulie	30 Iulie
A c t i v			
94.691,245	66750745 Rese. metal. aur 66189620	87.467,455	92.374,620
3.663,634	22940500 " Trate aur 26185000	3.322,615	3.018,286
39.307,180	Argint și diverse monede	36.675,667	32.825,677
8.106,687	Portofoliu Român și străin.	24.181,089	24.812,731
11.999,940	*Impr. pe efecte publice . 6137900	11.999 666	11.999 666
13 690,260	" " " în cont-corent 18674831	15.153,610	15 153,610
1.724,046	Fonduri publice	2.930,477	2.930,477
5.574,175	Efecte fond. de amort. imob. și mater.	5 699 183	5.705,666
573,878	Imobile	576 151	579,391
197,114	Mobilier și Mașini de imprimerie	189,892	199,106
81.536,079	Cheltueli de administrație	85.017,355	85.621,380
27.983,390	Depozite libere	—	—
17.306,092	Conturi-corente	56.594,980	57.235,726
306 556,766	Conturi de valori	329.808,140	332.451,336
P a s i v			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
18 523,634	Fond de rezervă	19.878,642	19.878,642
2 832,428	Fondul amortis. imob. și materialului	3.016,596	3 016,596
189.820,080	Bilete de bancă în circulație	190.327,890	198.353,490
1.431,065	Profituri și Perderi	1.560,783	1.560,783
183,480	Dobânzi și beneficii diverse	182,448	240,982
81.536,079	Depozite de retras	85.017,355	85.621,380
—	Conturi corente	17.824,426	11.779,463
306.356 766	* Scont 5% Dobânzi 6%.	329.808,140	332.451,336

Concurs

pentru ocuparea postului de contabil I. la societatea acționară de imprum. și păstrare „MERCUR“ în Năsăud.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

- 1) Salar anual Cor. 1600.—
- 2) Banii de cuartir 300 —.
- 3) Tantiemă statutară și
- 4) Drept de pensie amăsurat statutului fondului de pensie.

Dela concurent să cere a fi absolut de școala comercială, să posadă praxă suficientă intru purtarea agendelor de bancă, să conducă independent comptabilitatea și să posadă perfect atât în scris cât și în vorbire limba română și maghiară

Noul ales după un serviciu de un an neescepționabil va fi denumit definitiv.

Concursele sunt a se adresa direcțiunei până în 10 Septembrie st. n. a. c. în Naszód com. Besztercze-Naszód.

Alesul e îndatorat a-și ocupa postul imediat după alegere.

Năsăud, la 18 Aug. 1905

Direcțiunea.

Avis!

În o prăvălie mare de manufatură și băcănie din Alba-Iulia poți afla imediat aplicare **o calfă**, care în ramurile amintite e versat și posedă limba română. Cei cari posedă limba maghiară și română, și cari se pricep intrucâtva și la contabilitate, sunt preferiți. Ofertele sunt a se adresa la administrațiunea „Gazetei Trans.“ 1=3.1874.

Bere Budweis
 próspectă în fie-care ți.
 — Bucătărie escelentă. —
 Rendes-vous pentru strein la
Rudolf Forkert
 Brașov,
 Str. porți nr. 2 Têrgul boilor nr. 2.
 11—16.1881.

Unde se mănâncă bine
 și se béu VINURI curate
 de Mediaș BERE de Pilsen
 „Urquell“ próspectă dela cep în
 fie-care ți? La
Restaurantul Schwarzburg
 în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
 Listă de bucate românescă.
 De o cercetare numerosă se rógă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
 conducătorul restauratului.
 108—0

Copiiilor precum și adulților un neprețibil dar dăruieesc!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos
 în fer și lithiu-hydrocarbonic foarte bogată
apă minerală medicinală
 de un efect miraculos, necauând iritațiuni de sânge și umflături la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber și în săruri mineralice.
 (Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905).

Apa minerală „Gloria“ este un remediu de cură foarte prețios, care slăbescé pofta de mâncare și înlesnescé mistuirea de minune, promovédă secrețiunea udului și acréla udului, în mod frappant și influențéază membrele slegmatice ale organelor respirătore, circulațiunea sângelui și activitatea nervilor într'un mod surprindetor.

Tot așa și pentru copii în ori-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o beutură foarte prețiosă, dorită instinctiv de dînșii, care favorizéază sănătătii lor în modul cel mai imbucurător.

Béut ce Șampanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul amețitor ale acestor béuturi mai ales asupra creierilor și a nervilor de multe-ori foarte vătămător, sub ori ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuțios mă simt deci obligat a publica, că ori și cine cătră sine, părinții însă și cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijență, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală și într'adever binecuvântată apă minerală, care se manipuléază la izvor, — pe cât stă în puțința omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în **Brașov, Str. aței nr. 6,**
 (vis-à-vis de SCHWARZBURG),
 unde se află cu schimbarea sticlelor:
 o sticlă de un litru apă minerală „Gloria“ pentru 20 filleri,
 „ „ „ 1/2 „ „ „ „ „ 14 „
Josef György,
 administrațiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.
 25—0

În atențiunea Damelor și Domnilor!

Confecțiuni de Dame
 Têrgul Inului Nr. 28.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de bărbați
 Têrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Dela deschiderea prăvăliilor mele mi-am procurat tot-deuna depositul meu de haine cu bani gata, prin ceea-ce mă afiu în plăcută situație de a oferii Onor. public favorurile cele mai extreme, mai ales că cumpărătura a doua de primăvară a fost foarte favorabilă și succésă. Depositul meu de haine constă din confecțiuni de ale firmelor indigene și streine din cele mai distinse; se confecționează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă din stoffe curat de lână și cu accesoriu de cele mai durabile.

Ceea-ce privescé prețurile, aceste sunt așa de ieftine, încât ori cine se pôte convinge, că cu prețuri așa de favorabile nimeni nu pôte servi. — Fiind-că principiul meu este să fac dever mare cu puțin profit ofer: **garderobă pentru bărbați** din stoffe bune după cea mai din urmă modă cu următoarele prețuri:

- ! Costum în ori-ce coioře,
- ! Pardesiu căptușit cu mătase,
- ! Pantalon,
- ! Vestă de pichet modernă,

la olalată le dau cu **20 fiorini.**

A sortiment mare de haine pentru Dame și bărbați.
 Cu tótă stima **N. P. GOLDMANN,** magazin de haine pentru dame și bărbați.

PREȚURI FĂRĂ CONCURRENTĂ!

Despărțământul pentru Dame.
 Têrgul Inului Nr. 28.

1	Haveloc de Dame	fl. 4 50.	} și mai sus.
	Palton negru modern	fl. 6 —.	
	Paletot	fl. 6 —.	
	„ de fetițe, copii	fl. 4 —.	
	„ de Dame double engl.	fl. 4 —.	

Despărțământul pentru bărbați.
 Têrgul Inului Nr. 31—33 în palatul lui Czell.

1	Pardesiu modern pentru bărbați	fl. 7-50.	} și mai sus.
	Tilster engl. modern double	fl. 8 —.	
	Costum modern Sacco	fl. 7-50.	
	Haveloc	fl. 6 —.	
	Costum de școlari	fl. 4-50.	
	Pardisii de copii	fl. 5 —.	
	Costume de copii dela 1 fl. 50 cr.		

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătore.